

■ Полацк-2017

КАЛЫСКА НАШАЙ ДУХОЎНАСЦІ

Самы старажытны горад краіны налета прыме міжнародны форум інтэлектуалаў

Наступны год абячае быць насычаным знакавымі культурнымі падзеямі. Гэта святкаванне 500-годдзя беларускага кнігадрукавання, юбілеі класікаў і маштабныя міжнародныя форумы. Думаецца, Полацк, самы старажытны горад Беларусі, калыска нашай дзяржаўнасці, які будзе сталіцай Дня беларускага пісьменства, не застанеца ўбаку ад шырокіх праектаў. Так, адным з іх можа стаць міжнародны форум інтэлектуалаў, прысвечаны тэме духоўнасці. Ініцыятарам яго правядзення і арганізацыі сёння выступае Навум ГАЛЬПЯРОВІЧ, пісьменнік, галоўны дырэктар міжнароднага вясняннага радыё «Беларусь». Цікава, што ўчора ў Полацкім краязнаўчым музеі адбылося ўрачыстае адкрыццё залы, прысвечанай ганаровым грамадзянам горада. У ліку звестак пра іншых славутых землякоў тут можна знайсці інфармацыю пра Навума Якаўлевіча, ураджэнца гэтага горада. Выдавецкі дом «Звязда» ўжо падтрымаў ідэю правядзення форуму інтэлектуалаў. Падрабязней пра задумку гэтага шырокага праекта мы сёння гутарым з Навумам Гальпяровічам.

— **Навум Якаўлевіч, чаму, на вашу думку, менавіта Полацк можа стаць месцам правядзення форуму, прысвечанага духоўнасці?**

— Гэты горад — не толькі калыска беларускай дзяржаўнасці. Ён — калыска нашай духоўнасці. Беларускія традыцыі, інтэлектуальнае багацце свае карані маюць у спадчыне Еўфрасінні Полацкай, якая перапісвала кнігі, будавала храмы, стварала на Полаччыне свет адукацыі, духоўнасці. Яны звязаныя з постаццю Сімяона Полацкага, які ў брацкай школе стварыў тэатр, пачаў пісаць духоўныя вершы, нават з'ехаўшы ў Маскву, заставаўся чалавекам з Полацка, і назва гэтага горада ў духоўных сферах Масквы гучала не толькі суадносна з радзімай Сімяона, але і як месца, дзе культура высока развітая. Безумоўна, нельга забывацца і на постаць першадрукара Францыска Скарыны, які, увабраўшы еўрапейскую культуру, навуку, з роднай зямлі павязяў ніколі не парываў. А яго славутыя словы, што людзі «да месца, дзе нарадзіліся і ўзгаданы ў Боце, вялікую ласку маюць» — наўпрост стасуюцца з Полацкам. Таму можа сказаць, што і я, нарадзіўшыся ў гэтым горадзе і прайшоўшы шлях да прыцягнення яго гісторыі ў сваю

душу, застаюся адданым Полацку і верным яго традыцыям.

— **Вы — ураджэнец гэтага старажытнага горада. Калі самі зраўмелі, што жывяце ў знакавым для беларускай культуры і гісторыі месцы?**

— У маёй маладосці не так шмат было матэрыялаў пра Полацк. Так складалася ў пасляваенны час, што ролю, якую гэты горад адыгрываў у гісторыі нашай зямлі, не так ярка адлюстроўвалі ў кнігах, музейных экспазіцыях. Самай памятнай згадкай пра маё першае наведванне краязнаўчага музея было чучала сома, якога вылавлілі ў Дзвіне. А тое, што Полацк ведаў і бачыў столькі цікавага ў гістарычным плане, што князь Усяслаў-чарадзеі па паданнях «за ноч з Кіева ў родны Полацк вяртаўся», і што менавіта ён пабудоваў у родным горадзе Сафійскі сабор, які не ўступаў кіеўскаму і наўгародскаму, пра найбагацейшы страчаны Полацкі летапіс, пра тое, што тут была першая на тэрыторыі Беларусі вышэйшая навучальная ўстанова, пра іншыя слаўныя старонкі полацкай гісторыі, пра славутыя палачан, што былі вядомыя далёка за межамі роднага краю, не так шмат пісалася. Гэтыя звесткі ўваходзілі ў юначую

Фота Навума БУЖАНА.

душу і былі для мяне вельмі важнымі адкрыццямі. Памятаю, як чытаў кнігу «Слаўны горад Полацк», адзіную ў той час, якую давялося знайсці, як, працуючы ў газеце, рабіў рэпартаж з адкрыцця помніка Францыску Скарыну... Гэта і стала падзеяй, якая цалкам укладвалася ў разуменне майго горада, прыналежнасці да яго. Нават калі пераехаў у Мінск, ніколі не пакідаў думак пра родны горад і жадання нешта для яго зрабіць. Напісаць, прыцягнуць увагу. Мы ладзілі ў Полацку мноства сустрэч з пісьменнікамі — і дзеля таго, каб іх пазнаёміць з гэтым знакавым месцам, і гораду зрабіць падарунак.

— **Але ж у наш час так шмат напісана пра Полацк і яго мінуўшчыну, праводзяцца археалагічныя раскопкі, гістарычныя даследаванні...**

— Лічу, што і сёння мы не да канца ўсвядомілі, што Полацк — гэта не проста горад, раённы цэнтр. Ён павінен стаць паўнаўважым гістарычным і культурным цэнтрам, які сам будзе развівацца, даваць натхненне. Трапна напісаў Рыгор Барадулін: «Ад Полацка пачаўся свет». І для беларусаў гэта горад святы. Таму мець прыналежнасць да яго не проста месцам нараджэння, але ўдзелама у яго жыцці — гэта для мяне вялікі гонар.

— **Полацк чарговы раз стане сталіцай Свята беларускага пісьменства, безумоўна, не абмінуць яго і падзеі, прымеркаваныя да 500-годдзя кнігадрукавання. Вы**

ж ініцыюеце яшчэ больш насычаную праграму?

— Канешне, я з вялікай цікавасцю чакаю ўсіх гэтых падзей. Думаецца, менавіта ў сувязі з імі і нарадзілася ідэя правесці ў Полацку міжнародны форум літаратараў, навукоўцаў, бібліятэкараў, інтэлектуалаў. Ён бы дазволіў знайсці агульную мову ў адстойванні духоўнасці. Удзельнікі форуму маглі б пазнаёміцца з даўняй і сучаснаю горада, а потым падзяліцца сваімі ўражаннямі з прадстаўнікамі іншых народаў, у іншых краінах. Варта распаўсюджаць супольную думку пра тое, што духоўнасць беларусаў, з'явы і здабыткі нашай культуры вартыя пераймання.

Ідэя такой шырокай імпрэзы з'явілася даўно, і два гады таму мы зрабілі спробу арганізацыі Полацкіх сустрэч. Тады пісьменнікаў, сярод якіх быў і ганаровы грамадзянін горада, былы воін і партызан Алесь Савіцкі, цёпла сустракалі палачане і госці горада. Таму ёсць надзея, што дзякуючы падтрымцы Міністэрства інфармацыі, Выдавецкага дома «Звязда», прадстаўнікоў літаратурна-мастацкіх часопісаў, і, я спадзяюся, пры ўдзеле Саюза пісьменнікаў Беларусі, мы дасягнем поспеху ў гэтай справе.

— **Духоўнасць — паняцце досыць шырокае. На якія яе аспекты будзе скіраваны форум?**

— Тлумачэнне гэтага паняцця можа «пазычыць» з рэзалюцыі Ісы-Кульскага форуму: духоўнасць перш за ўсё праяўляецца ў людскасці, цярымісці і адкрытасці людзей адзін да аднаго, у яе аснове ляжаць агульнае развіццё асобы, шырыня поглядаў, эрудыцыя і культура. Таму страта духоўнасці стала б раўназначнай страце ўсёй чалавечнасці. Яшчэ адзін вельмі важны пасыл: трэба памятаць аб інтэграцыйнай функцыі духоўнасці. Гэта вельмі важна цяпер, калі самі прынцыпы духоўнасці падвяргаюцца сумненню і ўзнікаюць іншыя яе разуменні, паняцці. Хацелася б, каб на форуме ў Полацку інтэлектуалы, пісьменнікі паразважалі на гэту тэму,

пазнаёміліся з беларускімі, полацкімі традыцыямі людскасці і вынеслі свае ўражання. Я думаю, што не бескарысна было б, каб жыхары Полацка, навучэнцы, студэнты сустрэліся з гасцямі форуму. Не проста паслухалі іх выступленні, а падзяліліся сваімі думкамі пра наш час, пра сваё стаўленне да вытокаў сваёй ідэі, гістарычнай памяці народа. Гэта паспрыяла б і таму, каб самі палачане ўсвядомілі, дзе яны жывуць, чым павінны ганарыцца, зразумелі велічыню і важнасць роднага горада.

— **Якія яшчэ вынікі можа мець форум інтэлектуалаў у Полацку?**

— Гэта можа з'явіцца і кніга, напісаная пра Полацк людзьмі з самых розных краін, артыкулы, выступленні не толькі на полацкую, але і на агульначалавечы тэмы, якія будуць выклікаць размовы. Таксама важна, што форум паспрыяе даданню некаторых штрыхоў да іміджу нашай краіны ў міжнароднай супольнасці. Працуючы на міжнародным радыё, я ведаю, наколькі важна людзям усяго свету зразумець вобраз нашай краіны. І па сёння за мяжой не так многа ведаюць і пра нашу гісторыю, і пра наш дзень сённяшні. Мы часта атрымліваем лісты ад замежных слухачоў з просьбамі расказаць, чым адметная Беларусь. Мы гэта робім. Для мяне форум стане і працягам той працы, якую мы робім на міжнародным радыё «Беларусь». Наш народ заслужыў, каб яго паважалі і любілі ў свеце. Думаю, Полацкі форум, прысвечаны духоўнасці, можа стаць маленечкай кропляй укладу ў тое, каб нашу зямлю любілі, шанавалі. Ведалі, што беларусы — частка сусветнай супольнасці. І мы далёка не горшыя за астатніх.

Марына ВЕСЯЛУХА.
vesialuha@zviazda.by

P.S. «Звязда» будзе сачыць за ходам падрыхтоўкі да міжнароднага форуму ў Полацку. У наступных публікацыях мы раскажам пра адметнасці сустрэчы і яго ўдзельнікаў з Беларусі і іншых краін

В ЕДИНСТВЕ — НАША СИЛА!
«АССОЦИАЦИЯ
НАНИМАТЕЛЕЙ
И ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ»
ВИТЕБСКОЙ ОБЛАСТИ

Грамадскае аб'яднанне «Асацыяцыя наймальнікаў і прадпрымальнікаў» Віцебскай вобласці больш за 20 гадоў паспяхова спрыяе станаўленню, развіццю бізнесу. Асацыяцыя аб'ядноўвае больш за 180 уладальнікаў, кіраўнікоў прыватных прадпрыемстваў, індывідуальных прадпрымальнікаў. Яны ажыццяўляюць бізнес у розных сферах. Працуюць у большасці раёнаў Віцебшчыны і 4 гарадах.

САЮЗ ВОПЫТНЫХ І МАЛАДЫХ

Сярод іх шмат дзелавых людзей, якіх ведаюць далёка за межамі Беларусі. Напрыклад, Савет асацыяцыі ўзначальвае Мікалай СІЛІНАУ, генеральны дырэктар фірмы «Альясспласт», якая вырабляе пластыкавую тару. І ў ёй працуюць каля 500 чалавек.

Член грамадскага аб'яднання і сенатар, кіраўнік абутковага холдынга «Марко» Мікалай МАРТЫНАУ — у топовым спісе самых паспяхоўных прадпрымальнікаў Беларусі і краін былога СССР.

Член Савета асацыяцыі і ганаровы старшыня аб'яднання Андрэй СІДАРАУ ўзначальвае фірму «Машынабудаўнічая кампанія «Віцебскія пад'ёмнікі». Механізмы для пад'ёму паспяхова экспартуюцца і выкарыстоўваюцца ў розных сферах. А фірма «Вітбудтэхмаш» стала пераможцам Нацыянальнага конкурсу «Прадпрымальнік года» ў намінацыі «Інавацыйна актыўны бізнес».

У асацыяцыі і Марына ВАРАХОБКА, член Беларускага саюза дызайнераў. Яна кіруе студыяй па распрацоўцы эксклюзіўнага дызайну. Марына добра вядомая ў дзелавых колах. Гэтая бізнесвумен — лаўрэат і пераможца шматлікіх конкурсаў, хоць у бізнесе нядаўна: усяго толькі 5 гадоў.

ПАДТРЫМКА БІЗНЕСУ:
СЛОВАМ І СПРАВАЙ

Таксама прадстаўнік маладога пакалення прадпрымальнікаў — Сяргей АНТОНЕНКА. У конкурсе «Прадпрымальнік года» за 2015 год у намінацыі «Паспяховы старт» яго фірма «Хэпі Стайл» была ў ліку пераможцаў. Вельмі папулярныя яго 12 цырульняў і кавярняў (у Віцебску, Наваполацку і Бабруйску).

Дэвіз Асацыяцыі наймальнікаў і прадпрымальнікаў — «У адзінстве наша сіла!». Членства ў ёй — магчымасць развівацца на экспертнай пляцоўцы, быць часткай «калектыўнага голасу» падчас стасункаў з органамі ўлады. Члены асацыяцыі ў складзе грамадска-кансультацыйнага саветаў і саветаў па развіцці прадпрымальніцтва ўсіх узроўняў. Сярод прадстаўнікоў асацыяцыі ёсць і дэпутаты.

Узаемавыручка — адзін з прынцыпаў членаў асацыяцыі. У пачаткоўцаў у бізнесе ёсць унікальная магчымасць атрымаць дзелавыя парады ад прадпрымальнікаў першай велічыні, знайсці сур'ёзных партнёраў.

ДЛЯ ДЗЕЛАВЫХ ЖАНЧЫН

У Асацыяцыі наймальнікаў і прадпрымальнікаў Віцебскай вобласці ёсць «Клуб дзелавых жанчын».

Сёлета сцігла адсвяткавалі юбілей. Клуб быў арганізаваны ў 2001 годзе жанчынамі, членамі грамадскага аб'яднання. Членства добраахвотнае. Сярод галоўных задач — павышэнне практычных навыкаў вядзення бізнесу, абмен вопытам і абмеркаванне рэальных сітуацый, выпрацоўка прапановаў і рэкамендацый па змяненні эканамічнага для паляпшэння ўмоў развіцця прадпрымальніцтва.

Клуб працуе па прынцыпе ўзаемнай падтрымкі і ўзаемадапамогі. Аказваецца садзейнічанне павышэнню эканамічнай самастойнасці жанчын праз развіццё прадпрымальніцтва. На сустрэчах клуба абмяркоўваюцца любыя праблемы, цікавыя для жанчын.

Кіруе клубам Ніна Георгіеўна ЛУК'ЯНАВА, адзін са стваральнікаў асацыяцыі.

ЭКСПЕРТЫ РОБЯЦЬ ПРАПАНОВЫ

Клуб маладых прадпрымальнікаў створаны ў 2011 годзе. Ён аб'ядноўвае членаў асацыяцыі ва ўзросце да 35 гадоў, якія маюць вопыт работы ў бізнесе не больш за 5 гадоў. Асноўная мэта гэтага клуба — узмац-

ненне ўзаемадзейнення яго членаў у развіцці ўласнай справы шляхам кансалідацыі ведаў, абмену вопытам, інфармацыяй па актуальных пытаннях развіцця прадпрымальніцтва. Праводзяцца семінары, трэнінгі і сустрэчы з вопытнымі і паспяхоўнымі прадпрымальнікамі. Сустрэчы абдываюцца не радзей чым адзін раз у месяц.

Кіраўнік клуба — Наталля КІСЯЛЁВА.

А яшчэ пры асацыяцыі сфарміравана група экспертаў і кансультантаў. Яны шмат робяць для ўдасканалення эканамічнага стану бізнесу з канкрэтнымі прапановамі паляпшэння сітуацыі...

У АСАЦЫЯЦЫІ РАДЫ СУПРАЦОЎНІЦТВА

Ёсць мудрае выказанне: «Калі хочаш накарміць чалавека, не давай яму рыбу. Дай яму вуду і навучы рыбачыць». У Асацыяцыі наймальнікаў і прадпрымальнікаў Віцебскай вобласці падкажуць, як распачаць, і ведаюць, як зрабіць бізнес паспяхоўным.

Гэта грамадскае аб'яднанне нядаўна атрымала прэстыжны грант. Запланавалі «круглыя сталы», сустрэчы з экспертамі. Маюць намер ажыццявіць маніторынг стану бізнесу з канкрэтнымі прапановамі паляпшэння сітуацыі...

Нягледзячы на тое, што асацыяцыя знаходзіцца ў Віцебску, яна гатова да партнёрскіх стасункаў з прадпрымальнікамі структурамі па ўсёй Беларусі. Калі будуць сумесныя ініцыятывы, у асацыяцыі спадзяюцца на плённае супрацоўніцтва.

АДРАС АСАЦЫЯЦЫІ:
вул. Калініна, д. 14-А, 2-і паверх, к. 2В,
Віцебск, Беларусь, 210015.
E-mail: vitebsk-anp@tut.by,
vitebsk.anp@gmail.com
Тэлефон/Факс: (+375212) 35-09-04,
мабільны тэлефон: (+37529) 812-24-27

Прадпрымальнік, думай, рабі, развівайся, у нашым адзінстве — сіла!

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Публікацыя падрыхтавана пры падтрымцы Агенцтва ЗША па міжнароднаму развіцці (USAID). Адкажнасць за выкладзеныя ў публікацыі факты і меркаванні цалкам нясе ГА «Асацыяцыя наймальнікаў і прадпрымальнікаў».